

Elisabeth Leonskaja, *piano*

Durant dècades ha figurat entre les pianistes més cèlebres de la nostra època, tot mantenint-se fidel a si mateixa i a la música. Nascuda a Tbilisi (Geòrgia), oferí els primers concerts als onze anys, i quan encara era estudiant va ser guardonada als concursos internacionals George Enescu, Marguerite Long i Reina Elisabeth.

El seu desenvolupament musical va rebre la influència decisiva de la col·laboració professional amb Sviatoslav Richter. El 1978 abandonà la Unió Soviètica per establir-se a Viena, on ja havia actuat en diverses ocasions.

També ha actuat com a solista amb orquestres importants, com les filharmòniques de Berlín, Nova York i Los Angeles, Txeca, Orquestra de Cleveland, Philharmonie, London Symphony, Royal Philharmonic, BBC Symphony, Tonhalle de Zuric, Gewandhaus de Leipzig, orquestres de la Ràdio d'Hamburg, Colònia i Munic, entre d'altres, sota la batuta de Sir Colin Davis, Christoph von Dohnányi, Kurt Masur, Kurt Sanderling, Iuri Temirkanov, Maris Jansons, Jiří Bělohlávek, Iván Fischer i molts d'altres.

Convidada sovint als festivals de Viena, Schleswig-Holstein, Schubertiade de Hohenems i Schwarzenberg, a més de menar una gran activitat com a solista, la música de cambra ha jugat un paper prominent entre les seves activitats, en col·laboració amb els quartets Artemis, Borodin i Emerson.

Entre tots els seus enregistraments cal destacar la gravació titulada *Paris* (eaSonus, 2014), premiada pel Jurat ICMA. El febrer del 2016 va sortir el primer volum de la col·lecció completa de les *Sonates* de Schubert; el segon serà presentat durant el mes de març del 2018. El seu darrer disc, *Saudade*, es va publicar el novembre del 2017.

Elisabeth Leonskaja ha estat membre honorari de la Konzerthaus de Viena. El 2006 va ser distingida amb la Creu d'Honor Austríaca de primera classe pels seus serveis a la vida cultural del país. El 2015, a Tbilisi, va rebre el premi The Priestess of Art.

Elisabeth Leonskaja, *piano*

DILLUNS, 05.02.2018 – 20.30 h
Palau de la Música Catalana
Sala de Concerts
Palau Piano

Dipòsit legal: B741-2018

Amb la col·laboració de:

Troba'ns a:

www.palaumusica.cat

«[...] Després, de fosc, apareix Van Beethoven amb els records dels amors d'anys passats: amb les sonates i amb roses vermelles. El cant de joia ¿l'has ben oblidat? [...]»

Narcís Comadira,
Cap al nord

L. van Beethoven (1770-1827)

Sonata núm. 30, en Mi major, op. 109 19'

- I. Vivace ma non troppo. Adagio espressivo
- II. Prestissimo
- III. Andante molto cantabile ed espressivo

Sonata núm. 31, en La bemoll major, op. 110 20'

- I. Moderato cantabile molto espressivo
- II. Allegro molto
- III. Adagio ma non troppo – Arioso dolente
– Fuga. Allegro ma non troppo

Sonata núm. 32, en Do menor, op. 111 28'

- I. Maestoso – Allegro con brio ed appassionato
- II. Arietta: Adagio molto semplice e cantabile

Concert sense pausa

Contradiríem les consideracions sobre el pensament i l'art del Romanticisme si poséssim en dubte que aquestes tres últimes *Sonates* de Beethoven, amb les tres o quatre que les precedeixen, són una confessió del seu ànim. Tot i no sentir-les, mirant el traç de la seva escriptura i les seves tensions, representen aquell “diari íntim” de què ens parla Von Lenz tot just tres dècades després de la mort del compositor.

Les tres *Sonates* tenen una unitat temporal i diríem que conceptual, obren esquemes, aprofundeixen en el contrapunt i miren decididament al futur i, alhora, a l'interior del músic. El *pianoforte* era un instrument en canvi constant, especialment en l'extensió del teclat, i Beethoven aprofundeix en això, tot arribant en aquestes obres als extrems.

La dedicatòria de la *Sonata núm. 30* (a la filla d'Antonie Brentano) ens anima a comprendre aquell aire una mica nostàlgic del començament, i aquelles possibles al·lusions al lied *A l'estimada llunyana* en l'“Andante molto cantabile”, amb una primera variació, seguida de cinc més sobre el tema coral que culmina l'obra.

Aquell “diari” es fa més quotidià (alguns hi veuen un cant d'acció de gràcies) al començament de la *Sonata* següent, la número 31, a partir de la senzilla melodia que domina des del compàs 5, ja que aparentment sembla una al·lusió a la seva *Sonata* d'uns vint anys enrere, l'opus 30/3, dedicada a l'emperador Alexandre I, sempre un mecenes potencial.

Sobrevé i s'imposa –*scherzante* i animat– l'“Allegro molto”, sempre celebrant l'ampliació del teclat amb marcatges aguts, que conclou amb breus compassos de seqüència harmònica en forma de coda. I aquesta arquitectura contrastada ens porta al terreny commovedor de l'“Arioso dolente” que deixa lloc a una transcendent “Fuga”, que ja ens parla d'un espai superior. I al qual sembla dirigir-se una clara i emotiva súplica que s'assenyala a la partitura: “*Perdendo le forse, dolente*”, per revitalitzar-se al final com una reacció davant l'inevitable.

Potser l'última obra per a piano de Beethoven, malgrat que moriria cinc anys després, és la *Sonata núm. 32, op. 111*, escrita en dos moviments contrastants en diversos aspectes i rica en la utilització de recursos tècnics i matisos d'intensitat i de ritme. L'“Arietta” final és intensa en expressivitat íntima i profunditat, així com en complexitat rítmica, amb delicades figures en l'agut emparades per trinats prolongats, tot en forma de “variació” en un procés de transformació que acaba en transfiguració.

Jorge de Persia, crític musical

PROPER CONCERT

Grigory Sokolov, *piano*

DIMECRES, 28.02.18 — 20.30 h
Sala de Concerts

Programa per confirmar

Preus: 30, 40 i 60 euros